

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ

2004 ਦਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਫੁਟਕਲ ਨੰਬਰ 48695/M

24 ਅਗਸਤ, 2007

ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1973 — ਐੱਸ. 482—ਨੋਗੋਸ਼ੀਏਬਲ ਆਫ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟਸ ਐਕਟ, 1881 — ਐੱਸ. 138—ਚੈਕਾਂ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ—ਐਨਆਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 138 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਲੀਬਿਤ — ਕੀ ਐੱਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ 420 ਅਤੇ 406 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ — ਰੋਕਿਆ ਜਾਣਾ, ਹਾਂ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਹੋਵੇਗੀ — ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਜੀ. ਸਾਗਰ ਸੂਰੀ ਬਨਾਮ ਯੂਪੀ ਸਟੇਟ 2000 (1) ਆਰਸੀਆਰ (ਅਪਰਾਧਿਕ) 707, ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 101, ਮਿਤੀ 10 ਅਗਸਤ, 2004 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 420,406 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਪੀ.ਐਸ. ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 2, ਲੁਧਿਆਣਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪਰਿਣਾਮੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 138 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਲੀਬਿਤ ਨਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਇਸ ਹੁਕਮ ਦਾ ਐਫਆਈਆਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ।

(ਪਾਰਾ 7 ਅਤੇ 8)

ਪੀਐਸ. ਖੁਰਾਣਾ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸੀ.

ਡੀਕੇ ਮਿੱਤਲ, ਡਿਪਟੀ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ, ਪੰਜਾਬ।

ਮਹਿਤਾਬ ਐਸ. ਗਿੱਲ, ਜੇ.

(1) ਇਹ ਧਾਰਾ 482 ਕਰੋੜ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਹੈ। ਪੀ.ਸੀ. ਧਾਰਾ 420, 406 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ., ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਡਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 2, ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਅਧੀਨ 10 ਅਗਸਤ, 2004 ਨੂੰ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ ਨੰ. 10 ਐੱਲ. ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ।

(2) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਮੈਸਰਜ਼ ਐਚਐਸ ਨਾਰੰਗ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ ਦਾ ਇਕੱਲਾ ਮਾਲਕ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਜੀਵਨ ਸੇਲਜ਼ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਕਾਰੋਬਾਰ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਸੇਲਜ਼ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਮਿਤੀ 4 ਅਗਸਤ, 2004 ਨੂੰ ਦੋ ਚੈੱਕ ਨੰਬਰ 457182, ਮਿਤੀ 6 ਜੁਲਾਈ, 2004 ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਲਈ ਮੰਗ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ। 43,279 ਅਤੇ ਨੰਬਰ 457183, ਮਿਤੀ 6 ਜੁਲਾਈ, 2004 ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਲਈ। ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਗਿੱਲ ਰੋਡ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਕੱਢੇ ਗਏ ਜੀਵਨ ਸੇਲਜ਼ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ 40,000 ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਵੇਂ ਚੈੱਕਾਂ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ

ਕੀਤੀ ਗਈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਚੈਕ ਜੀਵਨ ਸੇਲਜ਼ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(3) ਸਿੱਖਿਅਕ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ 83,279 ਚੈੱਕ ਨੰਬਰ 457182, ਮਿਤੀ 6 ਜੁਲਾਈ, 2004 (43,279 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਲਈ) ਅਤੇ ਨੰਬਰ 457183, ਮਿਤੀ 6 ਜੁਲਾਈ, 2004 (40,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਲਈ) ਤਹਿਤ ਧਾਰਾ 138 ਅਧੀਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਐਕਟ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਅਜੇ ਵੀ ਲੰਬਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਦੋਹਰੇ ਖਤਰੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਨੰ: 101, ਮਿਤੀ 10 ਅਗਸਤ, 2004, ਧਾਰਾ 420,406 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ., ਥਾਣਾ ਡਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 2, ਲੁਧਿਆਣਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

(4) ਮੈਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ ਫਾਈਲ.

(5) ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 101, ਮਿਤੀ 10 ਅਗਸਤ, 2004 ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਧਾਰਾ 406/420 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 83,279, ਮਿਤੀ 6 ਜੁਲਾਈ, 2004 (43,279 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਲਈ) ਅਤੇ ਚੈੱਕ ਨੰਬਰ 457183, ਮਿਤੀ 6 ਜੁਲਾਈ, 2004 (40,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਲਈ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚੈੱਕ ਨੰਬਰ 457182 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 138 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਵੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਚੈੱਕਾਂ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਕਰਨ ਲਈ.

(6) ਸਾਗਰ ਸੂਰੀ ਬਨਾਮ ਯੂਪੀ ਰਾਜ, (1) ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੈਰਾ 14 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਹੈ:-

14. ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੀ ਪੂਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੋ ਗੰਗਾ ਆਟੋਮੋਬਾਈਲਜ਼ ਲਿਮਿਟਿਡ ਦੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਹਨ, ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਜਾਂ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫਸਾਉਣ ਦੀ ਹੈ। ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕੁੱਟਣ ਅਤੇ ਜੁਲਮ ਕਰਕੇ ਫਾਈਨਾਂਸ ਕੰਪਨੀ ਤੋਂ ਕਰਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿੱਚ। ਨੈਗੋਸ਼ੀਏਬਲ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 138 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਲੰਬਿਤ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਧਾਰਾ 138 ਤਹਿਤ ਜੁਰਮ ਸਾਬਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਤੀਜੇ ਭੁਗਤਣੇ ਪੈਣਗੇ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਲਈ ਧਾਰਾ 406/420 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। , ਜੋ ਅਸੀਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ"।

(7) ਉਪਰੋਕਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਮਿਸ. ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 101, ਮਿਤੀ 10 ਅਗਸਤ, 2004, ਧਾਰਾ 420, 406 ਆਈ.ਪੀ.ਐੱਸ.,
ਥਾਣਾ ਡਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 2, ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਉੱਠ
ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਅਗਲੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(8) ਮੇਰੇ ਇਸ ਹੁਕਮ ਦਾ ਕੇਸ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਨੰਬਰ 101, ਮਿਤੀ 10 ਅਗਸਤ,
2004, ਧਾਰਾ 420,406 ਆਈ.ਪੀ.ਐੱਸ., ਥਾਣਾ ਡਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 2, ਲੁਧਿਆਣਾ ਅਧੀਨ ਕੋਈ
ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 138 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ
ਕਾਰਵਾਈ ਲੰਬਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਚੈੱਕ ਨੰਬਰ 457182, ਮਿਤੀ 6 ਜੁਲਾਈ, 2004 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ
ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਲਈ। 43,279 ਅਤੇ ਚੈੱਕ ਨੰਬਰ 457183, ਮਿਤੀ 6 ਜੁਲਾਈ, 2004 ਨੂੰ
ਰੁਪਏ 40,000 ਦੀ ਰਕਮ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ।

ਆਰ.ਐਨ.ਆਰ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ
ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ
ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ
ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ
ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਡੋਲਮਿਨ